

PSC/PSOE: PSC I PSOE

En el partit dels socialistes de Catalunya la rivalitat entre el sector nacionalista i el sector espanyolista s'arrossega des de la seua unificació. Amb l'aparició del sector Maragall, l'equilibri es pot trencar.

Josep M. Pasqual

Els primers anys de la transició, homes del PSC-Congrés —**Obiols, Maragall, Reventós, Armet, Nadal...**— es coaligaven amb la Federació Catalana del PSOE, difonien missatges de convivència i evitaven la divisió d'una part de la societat catalana. Reduir les diferències entre els dos nuclis incials era, però, tota una altra cosa.

Mentre el PSOE aconseguia majories absolutes a l'estat, el PSC, amb un missatge electoral de crítica al contrari, sense precisar ofertes de programa alternatiu, anava passant de company a servidor. Ajudat per les victòries electorals en els comicis pel Congrés i el Senat, el PSOE no renunciava a la seua filosofia socialista a nivell espanyol. Derrotat cada vegada en les autonòmiques, el PSC perdia pes. Una veritable redistribució de forces s'estava coent a nivell intern en el PSC-PSOE.

A l'acte del cine Tívoli de Barcelona del passat 8 de febrer van intervenir **Pasqual Maragall** —alcalde de Barcelona—, **Raimon Obiols** —primer secretari del PSC— i **Narcís Serra** —ministre de Defensa—, màxims exponents de les tres línies que configuren avui el Partit dels Socialistes de Catalunya. **Narcís Serra** representa el sector que ha anat a ocupar càrrecs a Madrid. Amb ell, l'ex-ministre de Sanitat **Ernest Lluch** i **Joan Majó**, l'ex-ministre d'Indústria, que va saltar perquè el seu tarannà massa catalanista i socialdemòcrata no agradava a **Felipe González** i a **Alfonso Guerra**, i ara només és diputat. També ho és **Martín Toval** —portaveu del PSOE en el Congrés dels Diputats—, que un dia va qualificar la tasca del govern de Catalunya de «mesquina, crispada, petita i trista», i amb ell una quarantena d'alts càrrecs.

DOMÈNEC UMBERT

ta el sector «nacionalista», que es manté íntegre i digne després d'intentar infructuosament la Presidència de la Generalitat. Amb **Obiols, Lluís Armet, Joan Reventós...**, homes amb gran pes en la política madrilenya.

Joan Reventós, potser qui menys ho mereixia, pagà la derrota socialista davant **Pujol** a les autonòmiques de març del 80. Van enviar-lo a l'Ambaixada espanyola a París. A la seva tornada es fa córrer el rumor que havia de fer-se càrrec de la presidència del Senat. No passà d'aquí, perquè **Reventós** no va ser elegit i des de La Moncloa es va dir que mai no havia estat present en els seus càlculs. O es va jugar amb el president del PSC, com s'ha dit en àmbits socialistes, o és que realment ell mai no ha pintat gaire en el PSOE.

DOMÈNEC UMBERT

Dalt. Maragall. Baix, Obiols.

Difícil d'esbrinar, i un exemple: el setembre del 86 el desconcert tàctic en el sector nacionalista del PSC era obvi; mentre **Obiols** reprenia els seus atacs foribunds a CiU, mentre **Reventós** demanava en un article a *La Vanguardia* una «nova Concòrdia Catalana».

Maragall va per lliure

L'alcalde **Maragall**, pel seu costat, encapçala el seu propi sector. Des del partit se li reconeix que és un líder amb «ganxo», perquè ha estat el director del més gran projecte, la Barcelona 92. El sector institucional del Partit el considera el lí-

der màxim, fins i tot per damunt del sector oficial que lidera **Obiols**.

L'excés de protagonisme de **Maragall** ha beneficiat el PSC, però són molts els que planyen que la seva indisciplina de partit haja provocat conflictitat. En el míting de les Cotxeres de Sants de març del 87, fa poques setmanes, l'alcalde olímpic ho estripava tot contra **Pujol** i arribava a identificar CiU amb Fuerza Nueva. **Josep M.**

Tots plegats, malgrat això, no han pogut evitar que Catalunya sigui, segons diu sovint **Obiols**, l'assignatura pendent del govern socialista. Tot i la presència del socialistes catalans, La Moncloa no s'interessa gaire a tractar Catalunya amb un mínim de delicadesa.

En aquesta comèdia —o tragèdia, segons l'espectador— i segons observadors «no alienats», **Obiols** represen-

Sala —secretari d'organització del PSC— i el mateix **Obiols** van haver d'apagar el foc de l'agressivitat de **Maragall** i al·legar una mala interpretació de les seves paraules.

Maragall també demostrava la seva autodependència en l'acte d'atorgament de la Medalla d'Or de la ciutat al Comte de Barcelona, organitzat per l'Ajuntament i que comptava amb la presència del rei Joan Carles. Consellers de la Generalitat i diputats i senadors de CiU no hi van ser convidats. Fins i tot la Casa Reial va indignar-se. **Martínez Fraile** —tinent d'alcalde— va ser, en aquesta ocasió, l'encarregat de donar les explicacions.

Com alcalde de Barcelona, **Maragall** té accés directe, «línia calenta», a La Moncloa. Com a president de la Corporació Municipal, ha tractat directament amb **Pujol**. No necessitava, per tant, la mediació de **Serra** ni d'**Obiols**. El punt més alt del seu liderat va ser pels volts del 20 d'agost del 86. A l'ombra de **Puig-sacalm**, **Pujol** i **Maragall** van reunir-se per pactar una distensió —si més no, dialèctica—, que havia de durar pocs mesos. Un pacte massa breu: poc abans d'acabar l'any, **Maragall** declarava que «Convergència no és sinó el franquisme sociològic amb la bandera catalana», i donava per acabat l'esperit d'Olot. L'alcalde de Barcelona tornava a anar de per lliure.

El joc de les contradiccions

La inèrcia pròpia de **Maragall** l'ha portat sovint a divergir de l'opinió d'altres dirigents socialistes. A mitjan 1986, **Maragall** declarava a aquesta mateixa revista: «Sintonitzo amb els Països Catalans». Quasi el mateix dia, **Alfonso Guerra** manifestava a Menorca que els Països Catalans eren un invent de l'imperialisme català.

Amb **Obiols**, **Maragall** va topar-hi en la qüestió de la Corporació Metropolitana en plena puixança de la seva popularitat, **Maragall** estava convençut d'evitar la supressió de la Corporació Metropolitana de Barcelona, i refusà l'estratègia d'**Obiols** d'entesa i diàleg des del primer moment amb CiU. Fer cas de l'estratègia obiologista li hauria evitat la desesperada ofensiva propa-

gandística metropolitana de darrera hora.

Segons els experts, en marketing, la campanya de relacions públiques i llançament publicitari de **Maragall** ha estat molt ben portada, i ha tingut com a eix principal presentar l'alcalde al mateix nivell que el president de la Generalitat. Només un petit detall: l'elevació de **Maragall** al nivell de contrincant de **Pujol** deixava sempre sense protagonisme **Obiols**.

Pel que fa a la qüestió socio-

ment el pes específic del PSC en relació al PSOE.

Santa Coloma era un cas representatiu. A les carreres eleccions municipals l'alcaldia quedava en mans dels comunistes. L'ofensiva socialista ara es prepara amb **Manuela de Madre** —de la línia PSOE—, en substitució de l'antic cap de llista, **Joan Carles Mas** —de la línia PSC. Immediatament, **Manuela de Madre** convida a Santa Coloma **Carmen Romero**, senyora de **González**; edita un butlletí informatiu

Narcís Serra, representant del sector que ha ocupat càrrecs a Madrid.

econòmica, mentre el PSC volia cuidar, malgrat el PSOE, les essències del socialisme, des de l'Ajuntament de Barcelona només arribaven missatges neocapitalistes. Segons afirmava **Baltasar Porcel** a *La Vanguardia*, a l'Ajuntament de Barcelona la paraula «socialisme» fa temps que no s'hi pronuncia. I, de les Olimpíades, només se'n sap, al carrer, la inversió econòmica que suposaran.

Arriba el PSOE

Si a nivell institucional de l'Ajuntament de Barcelona, **Maragall** imposava la seva línia, a Àrea Metropolitana, el PSOE imposava el sector espanyolista.

El pes polític de **Felipe González** es feia sentir sobretot als barris amb majoria immigrant del cinturó de Barcelona i, més, en els sectors menys integrats a Catalunya. Les anomenades «victòries televisives» de **Felipe González** feien davallar progressiva-

especial per a les eleccions municipals-87 totalment en castellà i tria l'eslògan de la campanya també en castellà.

Si des del PSC es volia un compromís des amplis nuclis d'immigració amb Catalunya, des del PSOE s'utilitzaven aquests sectors per tal de desnacionalitzar-la. Una crítica no sempre clandestina, que ve de dins el mateix partit.

La cacera del vot immigrant ha portat, sovint, a la designació d'alcaldes ben xocants, com **Robles**, alcalde de Barberà del Vallés, que convidà el President de la Junta d'Andalusia a la «Feria de Abril» de la localitat vallesana.

Maragall, president de la CMB ha propiciat l'entrada massiva de càrrecs municipals de la línia PSOE en els ajuntaments de l'àrea Metropolitana, una actuació que li ha fet guanyar, en diversos sectors socialistes, l'acusació de fer ulls grossos en la qüestió de la

catalanització a canvi de rebre una total submissió. Més exemples: Hospitalet i Cerdanyola.

Dalmau i Casares

Antoni Dalmau —president de la Diputació de Barcelona— i **Francesc Casares** —militant socialista històric— són exemples il·lustratius de les tensions internes en el si del Partit dels Socialistes de Catalunya.

L'any 1982, quan acabava d'arribar a la Corporació Provincial, **Dalmau** separà de l'equip de govern de la Diputació **Romà Planas**, un tarradellista. Primeres crítiques del partit.

Dalmau, d'una línia més nacionalista que **Maragall**, practicava des de la Diputació l'entesa amb CiU i, en això, discrepava de **Maragall**. L'enfrontament de **Maragall-Dalmau**, que es feu palès públicament no fa gaire, quan l'alcalde escridassà en públic el president de la Diputació per arribar tard a la sala de la Reina Regent, on se celebrava un ple municipal. En les properes eleccions, **Dalmau** encapçalà la candidatura municipal d'Igualada i ja no anirà segon de llista per Barcelona. La versió oficial és que **Dalmau** passarà a reforçar la llista socialista d'Igualada, municipi governant des de sempre per CiU. El seu futur com a president de la Diputació, malgrat les pròpies afirmacions de tranquil·litat penja d'un fil. **Francesc Casares**, un altre socialista de prestigi amb problemes, publicava a *El País*, al maig del 84, sota el títol «Banca Catalana: ni enfrontaments ni crisis» que la querella no l'havia presentada el govern de l'Estat sinó el Ministeri Fiscal, i afegia, que «el senyor Pujol i els altres afectats havien de ser considerats per tothom (ho repeteixo, per tothom), en tant que no hi hagi un pronunciament judicial, absolutament innocents».

Casares no degué sentir-se gaire còmode quan al cap d'un temps un membre del seu partit, **Tomás Azorín**, delegat del Govern a Andalusia, afirmava que ficarien **Jordi Pujol** a la presó. Dues vegades diputat al Parlament de Catalunya, a finals del 86, **Francesc**

Casares va ingressar al Corrent Esquerra Socialista. Era crític amb la línia socio-econòmica del govern del PSOE, discrepava de la política autonòmica i internacional, i era partidari de la col·laboració amb forces de l'esquerra parlamentària. Tenia —deia públicament— voluntat de corregir des de din-

Reventós no va poder ser president del Senat.

tre del partit l'actual orientació del PSC. De **Casares**, un home procedent del Moviment Socialista de Catalunya, ja fa mig any que no se'n parla.

Nul·la incidència política del PSC en el PSOE

Les diferències entre els sectors «nacionalista» i «espanyolista» existents en el Partit dels Socialistes de Catalunya sempre s'han agreujat en la relació a nivell d'estat entre el PSC i el PSOE. Hi ha exemples que s'arrosseguen en el temps, com el de la negativa a tenir Grup Parlamentari propi. Més recentment, temes com la circumscripció electoral europea o la desconexió del circuit català de TVE evidencien l'escassa rellevància en el socialisme estatal de la seua secció catalana. Diverses lleis aprovades pel Parlament de Catalunya, amb el suport dels socialistes catalans, han estat pos-

teriorment impugnades per la majoria parlamentària socialista a Madrid. La prepotència del PSOE també ha afectat **Pasqual Maragall**. **Carles Ponsa**, un maragallista president del Port Autònom de Barcelona, ha estat destituït fulminantment des de Madrid. Ponsa pretenia potenciar el Port de la ciutat, tal com marca la política municipal de **Maragall** d'obrir Barcelona al mar. La seva forta vinculació a l'alcalde no aconseguí evitar-ne el cessament.

L'octubre del 86, el Partit dels Socialistes de Catalunya es plantejava la possibilitat de presentar-se a les eleccions al Parlament europeu en llistes diferents a les del PSOE. **Obiols** transmeté a **Alfonso Guerra** la preocupació dels socialistes catalans per l'existència de llistes úniques per tot l'estat, encapçalades per dirigents socialistes de fora de Catalunya. Finalment, fa un mes, el projecte definitiu socialista possibilitava al PSC-PSOE presentar-se davant l'electorat amb sigles pròpies i amb paperetes de vot només amb els seus noms; això indueix a pensar que es voten els representants catalans quan s'està votant una llista d'àmbit espanyol. Depèn d'on vagin a la llista, els candidats del PSC que teòricament haurien rebut els vots dels seu electorat podrien no aconseguir cap escó i, simplement, haver servit per elegir **Enrique Barón**.

Torna en Serra

I mentre **Pasqual Maragall** aprofita el seu càrrec municipal —¿com una plataforma de llançament cap a la Presidència de la Generalitat?— **Narcís Serra** sovinteja la seva presència a Barcelona. Se'l pot veure durant l'estiu a la festa Major del seu barri o, en períodes preelectorals, al costat d'**Obiols** i **Maragall** en mitings i actes socialistes.

Ja que algun dia, segons assegura, de ser ministre de Defensa pot acabar-ne tip, convé recordar que va ser **Narcís Serra** qui fa sis anys es va arriscar a llançar la proposta dels Jocs Olímpics d'estiu del 92. Ell va ser el primer a parlar-ne i, potser també vulgui presidir-ne com alcalde la cerimònia de cloenda. Perquè a les autonòmiques, en opinió dels qui el coneixen, no s'hi presentaria si no fos amb l'absoluta certesa de guanyar-les. I tots els sectors socialistes, en la intimitat, reconeixen que això és de moment quasi impossible. Quant a **Obiols**, que se sàpiga, mai no ha mencionat cap desig de ser ministre a Madrid. □